

Overordna retningslinjer for tilskot til nærings- og miljøtiltak i skogbruket

For Luster kommune 2023-2025

Vedteke i plan- og forvaltningsutvalet 16.03.2023 sak 23/361

Luster kommune

Innheld

Innleiing	3
Grunnlaget for retningslinjene – verdiar og utfordringar	3
Skogfond	4
Lokal forankring	4
Nøkkeltal for skogarealet.....	4
Oversikt over tilskotssatsar	5
Tilskot til bygging og ombygging av skogsvegar.....	5
Vegstandard.....	5
Prioritering.....	6
Tilskotssatsar	6
Vilkår	7
Søknad og sakshandsaming	8
Resultatkontroll	8
Tilskot til drift med taubane, hest o.a.....	8
Prioritering.....	9
Tilskotssatsar	9
Vilkår	9
Alder.....	9
Andre avgrensingar.....	10
Søknad og sakshandsaming	10
Resultatkontroll	11
Tilskot til miljøtiltak	11
Vilkår	12
Tilskot til skogkultur	12
Prioriteringar.....	13
Tilskotssatsar	13
Vilkår	14
Søknad og sakshandsaming	15
Skogkulturmotiveringsprosjekt	15

Innleiing

I forskrift om tilskot til nærings- og miljøtiltak i skogbruket (NMSK) § 3 står det: «Det skal fastsettast overordna retningslinjer for prioritering av søknader. Slike retningslinjer skal utarbeidast i dialog mellom Statsforvaltaren, kommunane og næringsorganisasjonane i skogbruket lokalt».

Luster kommune har fastsett desse retningslinene 23.03.2023, Statsforvaltaren og skogeigarlaga har fått mogelegheit til å medverke. Retningslinene gjeld fram til nye vert publisert.

Formålet med NMSK-midlane er stimulering av auka verdiskaping i skogbruket, samstundes som miljøverdiar knytt til biologisk mangfald, landskap, friluftsliv og kulturminne i skogen vert ivaretake og vidareutvikla.

Under NMSK ligg tilskot til planting og førebuing av forynging, ungskogpleie, vegbygging, miljøtiltak i skog, drift med taubane og uttak av skogvirke til bioenergi og tilskot til andre tiltak i skogbruket.

Skog i vekst er positivt med omsyn til karbonbinding, men det er også viktig at vi tek omsyn til andre miljøinteresser og friluftsliv. Vi viser til rapporten «Berekraftig skogbruk i Sogn og Fjordane», «Verdiskapingsplanen for landbruket i Sogn og Fjordane» og til notat om «Arealforvaltning og klimatiltak i Sogn og Fjordane».

Statsforvaltaren meiner det bør vurderast å setje i gong fellestiltak for fleire kommunar for å få opp aktiviteten innan skogkultur, og ber kommunane vurdere å bruke delar av NMSK løyvinga til felles skogkulturmotivasjonsprosjekt.

Grunnlaget for retningslinjene – verdiar og utfordringar

Skogreisinga som starta på 1950-talet har resultert i at vi no i åra framover får tilgang til store ressursar med gran. Dette kan kome godt med då gran vert meir og meir etterspurt av sagbruk og industrien, både lokalt og internasjonalt. Satsing på gran vil og vere eit godt bidrag til miljøsatsinga, då mykje at treprodukta kan erstatte plast, betong, stål m.m.

Vi har i Luster ei skogmark og klima som er optimalt for produksjon av gran.

Skogfond

Skogfondordninga er ein viktig finansieringskjelde for blant anna skogkultur. Ordninga med skaffefordel er særslig lønsam for skogeigaren og bør nyttast i større grad. I samband med planlegging av hogst vil det framover vere viktig å setje av tilstrekkeleg i skogfond. Lågaste sats er 4 % og høgaste er 40 %. For å finansiere eigendelen av forynginga og ungskogpleie anbefalast det å sette av minst 15 %.

Skogbruksplanar

Det er gjennomført skogtakst med utarbeiding av skogbruksplanar rundt 2000 så det er trond for revisjon av desse. Det er statsforvaltar som løyver midlar til dette arbeidet, og i vårt distrikt er det Balestrand som har dei nyaste skogbruksplanane frå 2017.

Hovudplan skogsvegar

Planen vart vedteken for 10 år sidan, i 2013. Det er skissert i alt 13 veganlegg som er viktig å utvikle med omsyn til skoguttak. Fire er realisert, tre stk. er blitt mindre aktuelt å realisere (vern, uthogst, andre alternativ) medan seks stk. framleis er aktuelle. Hovudplanen ligg på <https://www.luster.kommune.no/landbruksvegar-soeknad-og-tilskot.5911736-391662.html>

Lokal forankring

Dei fagansvarlege på skog i kommuneadministrasjonen har utarbeidd eit framlegg til reviderte retningslinjer som skal vedtakast politisk. Kommunen har lagt til rette for medverknad for Statsforvaltaren og skogeigarlagene.

Nøkkeltal for skogarealet

Produktivt drivverdig skogareal ligg på om lag 115.078 daa. Det er mykje furuskog i kommunen og i siste oversikt viste at kubikkmassen fordelt på treslag er 46% furu, 34% lauv og 20% gran. Så godt som all grana er planta. Balansekvantumet i Luster kommune ligg på ca. 33 000 m³ (områdetakst Luster 24 år gammal).

Oversikt over tilskotssatsar

Tiltak	Spesifikasjon	Tilskotsats
<i>Landbruksvegar ny-/ombygging</i>	<i>Traktor(7,8)- og sekundærveg</i>	<i>25 – 45%</i>
	<i>Bilveg kl. 5 (utan hengar)</i>	<i>30 – 45 %</i>
	<i>Bilveg og tilkomstveg</i>	<i>30 – 60 %</i>
<i>Drift med taubane, hest o.a.</i>	<i>Gran</i>	<i>Kr. 240,-/m³</i>
	<i>Furu</i>	<i>Kr. 240,-/m³</i>
	<i>Framkøyring til bilveg</i>	<i>Kr. 40/m³</i>
<i>Skogkultur</i>	<i>Planting/plantekjøp/ markriving</i>	<i>50 – 80 %</i>
	<i>Ungskogpleie</i>	<i>50% - kr. 800/da</i>
	<i>Supplering</i>	<i>70 % - kr. 1200/daa</i>
<i>Miljøtiltak i skog</i>		<i>50%+30%</i>
		<i>Ta kontakt med skogforvaltninga</i>

Tilskot til bygging og ombygging av skogsvegar

I NMSK-forskrifta står det: «Det kan gis tilskudd til bygging av nye eller ombygging av eksisterende skogsveier når dette bidrar til helhetsløsninger som gir grunnlag for utnyttelse av skog- og utmarksressursene.» Vidare står det at vegen skal vere godkjend etter forskrift om planlegging og bygging av landbruksvegar eller plan- og bygningslova.

Vegstandard

Vegen må ha ein standard som er tilfredsstillande for den aktuelle bruken og skal byggjast i samsvar med gjeldande «normalar for landbruksvegar».

Vegstandarden må avpassast skogen og det aktuelle området. Større eller utfordrande veganlegg må vere planlagd av ein godkjend vegplanleggar. Veglinja skal vera stukken i marka og godkjent av kommunen jamfør landbruksvegforskrifta.

På grunn av skilnaden i kostnad og geometri må traktorveg klasse 7 vurderast opp mot bilveg, særleg når areala med planta gran som vert løyst ut er under 100 dekar, når det er aktuelt med vegklasse 5 og når offentleg tilkomstveg ikkje er open for vogntog.

Dersom offentleg tilslutningsveg ikkje held standard for tømmerbil (12,4 eller 15 meter lengde) eller ikkje har tilstrekkeleg tillate aksellast (under 8 tonn), bør veglag, vegplanleggjar og kommunen som skogbruksstyresmakt arbeide for å skrive opp den offentlege vegen. Dersom dette ikkje vert gjort bør det aktuelle veganlegget prioriterast ned for tildeling av tilskot.

Prioritering

- Vegar (nybygging eller ombygging) i samband med vindfallhogst.
- Større felles tilkomst-/hovudveganlegg med mykje hogstmoden skog og store produktive skogareal og vegar bygde som sams tiltak etter Jordskifteloven.
- Andre anlegg i tråd med hovudplan for skogsvegar.
- Bilvegar framfor traktorvegar.

Traktorvegar i vegklasse 7 kan likevel vere tilkomstveg. Hugs lønsemd bilveg/traktorveg der det løysast ut under 100 dekar, som nemnd ovanfor.

Tilskottssatsar

- Tilskot gjevast berre for anlegg der anleggskostnadane er over 30 000 kr.
- Tilskot til sekundærvegar/traktorvegar 25 – 45 %
- Tilskot til bilvegar og tilkomstvegar 30 – 60 %, med eit tillegg på maks 10 % for større vegprosjekt i hovudplan for skogsvegar.
- Tilskot til bilvegar kl. 5 30 – 45 %, men bør nedprioriterast

Anlegg der det er brukt godkjend vegplanleggjar kan få høgare tilskot med:

- Detaljplanlegging +4 prosentpoeng
- Utarbeiding av anbod +3 prosentpoeng

- Oppfølging av anlegget under bygging +3 prosentpoeng

Skogsvegar i vegklasse 2 til 7 kan for vegens dekningsområde få tilskott med inntil kr 7 000 per dekar for areal i hkl. 2 – 4 som er tilplanta med gran, og inntil kr 160,- per m³ gran og furuskog i hkl. 5. For lauv inntil kr 100,- per m³ i hkl. 5. Vegar som løyser mykje lauvskog og lite annan skog skal likevel prioriterast ned.

Bruk av skogfond med skattefordel må nyttast so langt det er råd. Det betyr at bygging av større veganlegg bør løyse ut monaleg med hogstmoden skog dei fem første åra etter bygging.

Dersom planen for eit veganlegg må endrast av omsyn til naturmiljø og friluftsliv, skal eventuelle meirkostnader som skuldast dette gå inn i tilskotsgrunnlaget. og det kan kompenserast med ein noko høgare tilskotssats.

Vilkår

- Vegen skal haldast vedlike i den standard den er bygd. Vedlikehaldsavtale skal vera underskriven av grunneigarane før tilskot vert utbetalt.
- Det skal settast vilkår om nyplanting av gran på skogsmark som eignar seg for granplanting tilsvarende 1 dekar per 5 000 kr gjeve i tilskot.
- Hogst av gran i vegens dekningsområde skal plantast att med gran. Skogfaglege vurderingar kan likevel vege mot dette. Areala skal vere kartfesta på den einskilde eigedom før tilskot blir løyvd.
- Søkjær skal frigjevast opplysningars og akseptere dei kontrolltiltak som skogbruksmynda bestemmer.
- Vegen skal byggjast etter den godkjende veglina, og anlegget skal føra fram til det punkt som er oppgjeve i søknaden.

Søknad og sakshandsaming

- Søknad skal skje på dette [søknadsskjemaet¹](#) og sendast til kommunen med kartgrunnlag.
- Kostnadane for vegen skal vere kjent før ein søker. Anbod eller fast pris er vanleg.
- Løyve til avkøyring frå offentleg veg skal vere gjeve før det vert søkt om tilskot.
- Det skal først rekneskap for veganlegg med utgifter utan mva. Utgiftene i rekneskapen skal vere dokumentert med fakturaer eller timelister ved eigeninnsats. Grunnlag for utbetaling av tilskot er rekneskapsamdrag.
- Organisasjonsnummer og bankkontonummer til den som tilskotet skal betalast ut til må først på skjemaet.

Resultatkontroll

Kommunen følgjar opp alle omsøkte veganlegg med ein sluttgodkjenning/synfaring etter vegen er ferdig bygd.

Kommunen kontrollerer at driftsområde er kvalifisert for tilskot og at drifta er gjennomført i samsvar med vilkåra i retningslinene og vedtaket om tilskot.

Det kan bli utført vedlikehaldskontroll på vegar som er mellom 10 og 20 år gamle.

Statsforvaltaren gjennomfører kontrollane i lag med kommunane.

Tilskot til drift med taubane, hest o.a.

I NMSK-forskrifta står det: «Det kan gis tilskudd til utdrift av skogsvirke med taubane, hest o.a. Tilskudd kan bare gis der det er foretatt registrering av miljøkvaliteter i området. I områder der det ikke er foretatt miljøregisteringer, skal det stilles krav om gjennomføring av de føre-var- tiltak som er nedfelt i Levende Skogs standarder».

¹ https://www.landbruksdirektoratet.no/nb/forvaltning/skjema/alle-skjema/_/attachment/download/250249c6-aca1-444a-84a7-9c7489752d2e:9de1309ff766b932e6e5e6a09e2f89c87e9fc503/LDIR-903_N_S%C3%B8knad%20om%20tilskot%20til%20vegbygging.pdf

Tilskot til drift i vanskeleg terrengr skal berre gjevest når drifta blir gjennomført i hogstmoden skog og på ein slik måte at det blir teke omsyn til skogens funksjonar i forhold til biologisk mangfald, landskapsverdiar, kulturminneverdiar og friluftsliv.

Prioritering

Hogst av stormfelt skog skal prioriterast.

Tilskotssatsar

- 240 kr per m³ gran
- 240kr per m³ furu

Det vert også gjeve eit tillegg på kr 40,- per m³ til taubanedrifter der tømmeret vert køyrt fram med lastetraktor. Slikt tilleggstilskot skal ikkje gjevest dersom det etter ei totalvurdering av skogsvegplanar i området er lønsamt å bygge bilveg fram til standplass og eventuelt vidare oppover/ innover i området.

Vilkår

- Det er eit vilkår at det etter hogst av gran skal plantast att med gran. Skogfaglege vurderingar kan likevel vege mot dette.
- Det skal frigjevest opplysningar og akseptere dei kontrolltiltak som skogbruksmynda bestemmer.
- Det må gjennomførast registrering av miljøkvalitetar (MIS) i området.

Alder

Søkjer må dokumentere alder på skogen (t.d. kopi av skogbruksplandata, børprøve eller talårringar) i søknad om tilskot, før handsaming. Det skal takast prøver i ulike deler av hogstfeltet.

Lågaste alder for å gje tilskot:

Bonitet	Lågaste totalalder	Tillegg til alder målt i brysthøgde
G26 og betre	55 år	+ 10 år
G23	60 år	+ 12 år
G20	70 år	+ 13 år
G17	80 år	+ 14 år
G14	90 år	+ 16 år

Andre avgrensingar

Det kan berre utbetalast tilskot når drifta blir gjennomført utan særleg skade på spesielle miljøverdiar i området.

Det skal ikkje gjevast tilskot:

- Dersom skogsdrifta kan motverka utbygging av eit rasjonelt vegnett innan eit naturleg avgrensa driftsområde.
- Til område som skal brukast til andre føremål enn landbruksproduksjon.

Søknad og sakshandsaming

Søknad om tilskot skjer på dette [søknadsskjema²](#) før drifta vert sett i gang. Ufylt skjema og vedlegg sendast kommunen seinast seks 6 veker før planlagd oppstart av drifta. Dette gir skogforvaltninga nok tid til å undersøke ulike forhold og risiko forbundet med drifta. Ein kan risikere å ikkje få tilskot om ein ikkje overholder 6 vekers fristen.

² https://www.landbruksdirektoratet.no/nb/forvaltning/skjema/alle-skjema/_/attachment/download/e9ac7104-dfe9-4640-8c8a-ab56b742565:e8347d1da393a665d6f876bbddab646e2982056b/LDIR-916_N_S%C3%B8knad%20om%20tilskot%20til%20drift%20med%20taubane,%20hest%20o.a..pdf

Følgjande skal leggjast ved søknad om tilskot:

- Dokumentasjon på at det er gjennomført miljøregistreringar i skog (MIS). I område utan MIS-registreringar dokumentasjon på at det er gjennomført føre-var-tiltak i tråd med PEFC sine standardarar.
- Detaljkart 1: 5000 som viser hogstområdet, miljøregistreringar og alle skogsvegar (bil- og traktorvegar), eventuelt kart direkte ført inn i ØKS.
- I kommunen sitt vedtak skal naturmangfaldslova sine prinsipp om offentleg mynde (§7) innarbeidast og legge til grunn for avgjersla om tilskot.
- Oppmoding om utbetaling av tilskot skjer på kopi av søknadsskjemaet som følgde søknaden, med ny påteikning av reelt hogd volum, i tillegg kart og kopi av målenota.
- Om tilskotet skal utbetalast til andre enn skogeigar, må dette merkast på søknadsskjemaet. Hugs: org.nummer og bankkontonummer til den som tilskotet skal betalast ut til.
- Tilskotet kan trekast inn utan nærrare varsel etter tre månader dersom det ikkje er gjeve varsel om at drifta vert forseinka.

Resultatkontroll

Kommunen gjennomfører ein synfaring til kvar søknad. Dei som søker om tilskot er forplikt til å frigi opplysningar og akseptere dei kontrolltiltak som skogbruksmynda bestemmer.

Kommunen kontrollere at driftsområde er kvalifisert for tilskot og at drifta er gjennomført i samsvar med vilkåra i retningslinene og vedtaket om tilskot.

Tilskot til miljøtiltak

Det kan søkjast tilskot til miljøtiltak i skog. Her kan det søkjast tilskot knytt til å ta vare på eller utvikle miljøverdiar. Normalt overstig ikkje tilskot til ein enkelt skogeigar kr 75 000.

Tilskot kan gis til følgande tiltak:

- Dekning av meirkostnader eller tap ved å gjennomføre skjøtselstiltak for å ivareta og utvikle miljøverdiar.

- Delvis dekning av økonomiske tap knytt til langsiktig bevaring av spesielle miljøverdiar, der omsyn til desse krev at skogeigaren avstår frå hogst eller legg om skogsdrifta.
- Dekning av meirkostnadar ved skogsdrift for å unngå vegbygging som vil redusere «villmarksprega område».
- I område der det vert drive skogbruk kan det vert gjeve tilskot til å ta vare på og vidareutvikle miljøverdiar knytt til biologisk mangfald, landskap, friluftsliv og kulturminne.

Vilkår

- Det er eit vilkår for utbetaling av tilskot at miljøverdiane kan påvisast og dokumenterast og at meirkostnadar eller tap er tilstrekkeleg dokumentert.
- For utbetaling av tilskot skal det vert inngått ein avtale mellom skogeigar og kommunen om kva for plikter og restriksjonar tilskottet føresetje. Slike avtaler varar normalt kring 10 år. Kommunen kan etter samråd med skogeigaren bestemme at avtalen opphevast dersom spesielle forhold tilseier det.

Tilskot til skogkultur

Skogbrukslova pålegg skogeigar å sørge for tilfredsstillande forynging etter hogst, og sjå til at det er samanheng mellom hogstform og metode for forynging. Nødvendige tiltak for å leggje til rette for forynging skal setjast i gang innan 3 år etter at hogsten er skjedd.

I følgje berekraftforskrifta er tilfredsstillande forynging planting av same eller høgare produserande treslag enn det som er hogd.

Tilskot til forynging av skog og ungskogpleie er eit av dei viktige verkemidlane for å sikre framtidig skogproduksjon.

Prioriteringar

- Pliktig forynging seinast 3 år etter hogst.
- Planting i nye områder på vegetasjonstypar som blåbær- og småbregnemark.
- Suppleringsplanting
- Kvalitetsfremjande tiltak for ulike lauvtreslag. Dette i form av rydding av uønskt treslag, avstandsregulering og stammekvisting.
- Ungskogpleie tiltak i barskog, rydding av uønskt treslag i plantefelt, avstandsregulering og stammekvisting på furu.
- Markriving (markberedning)

Tilskotssatsar

- Til planting og plantekjøp vil Luster kommune ha ei tilskotssats på 50 %, men vil ha mogelegheit for å gi opp til 70% i særlege høve og til planting av gran på nye områder.
- Tilskotssatsen til ungskogpleie er 70%, med eit kostnadstak på kr 1200,-/ daa.
- Ved suppleringsplanting vert det gjeve eit tilskot på 80% (50% + 30%) når resultatet av suppleringa tilfredsstillar det fastsette minimumstal per dekar. Satsen for supplering (står her som 30%) vert justert nasjonalt kvart år.
- Ved nyplanting vert det gjeve eit sentralt/nasjonalt tilskot på 80 % for kostnaden av inntil 50 planter ekstra per dekar over tilrådde minimum (tettare planting/klimaplanting). Sjå tabellen under.
- Markriving er kostnadstaket kr. 800 per daa og det er 50% tilskot

Bonitet	Minimum plantetal per daa etter supplering	Intervall for plantetal som utløyer tilskot for tettare planting (80%)
---------	---	--

<i>G26</i>	<i>220</i>	<i>220 – 270</i>
<i>G23</i>	<i>220</i>	<i>220 – 270</i>
<i>G20</i>	<i>200</i>	<i>200 – 250</i>
<i>G17</i>	<i>180</i>	<i>180 – 230</i>
<i>G14</i>	<i>160</i>	<i>160 – 210</i>
<i>G11</i>	<i>130</i>	<i>130 – 180</i>

Vilkår

Når det gjeld organisering av skogplantinga har denne endra seg mykje den siste tida, frå der kommunen hadde full oversikt over tingingar, plantekvalitet tid for planting m.m. No er stort sett all plantinga overlate til skogeigarorganisasjonane utan førehandsgodkjenning av dei skogansvarlege i kommunane. Ved planting av lauvtreslag krevst det ein plan for framtidig stell av denne skogen, som skal godkjennast av kommunen.

Luster kommune set difor følgjande føringar for tilskot til skogkultur:

- Alle skogeigar som planter sjølv bør søkje råd og rettleiing hos kommunen i forhold til rett treslag, rett plantetal, rett tiltak på rett plass og økonomisk finansiering.
- Krav til høgra plantekvalitet ved områder med mykje og høg bakkevegetasjon (2 - årige planter).
- Krav til at forynginga vert gjennomført på våren eller hausten, ikkje sommaren.
- Minsteareal på 2 daa for gran og furu, men mindre areala for andre treslag kan godkjennast av kommunen.
- Det skal være teke naudsynt miljøomsyn, styre plantinga inn mot eigna eksisterande hogstareal og relevante attgroingsareal. Styr unna planting på nye areal med sterke interessekonfliktar.
- Ungskogpleietiltak skal godkjennast i forkant

Søknad og sakshandsaming

Søknad om tilskot skjer på dette [søknadsskjema³](#). Utfylt skjema med vedlegga sendast til kommunen.

Skogkulturmotiveringsprosjekt

Det interkommunale skogsamarbeidet Skog i Sogn ønskjer å sette fokus på ungskogpleie.

Tiltak på ungskogpleie er faretruande lågt og med konsekvensar på lågare kvalitet på framtidsskogen. Mindre sagtømmerdel, mindre dimensjonar, høgare driftskostnad og lengre omløpstid

Tiltak vil være registrering av felt, oppsøkjande verksemd, arrangere skogdagar, etablere demonstrasjonsfelt m.m. .

Prosjektet vil gjelde alle dei 7 kommunen i regionen og vil bli styrt av vertskommunen Sogndal.

³ https://www.landbruksdirektoratet.no/nb/forvaltning/skjema/alle-skjema/_/attachment/download/6dc81a9e-42b2-42da-9575-3e6f9c1549f8:62aae8cf19ad2f4ac69283995fc0825a6297c027/LDIR-909_N_Utbetaling%20fr%C3%A5%20skogfond%20og%20%C3%B8knad%20om%20tilskot%20til%20skogkultur.pdf